't Zwelmpje

nieuwsbrief vogelwerkgroep Walcheren

Broedbiologie van de Kluut
in het Noordervroon

Roodkopklauwier

Streep en Azigo
binnen een week

Waarnemingenoverzicht
dec 2011 - mei 2012

Roodstuitzwaluw

Kwartelkoning

Roze Spreeuw

27e jaargang, nummer 2, december 2012

't Zwelmpje is een uitgave van
Vogelwerkgroep Walcheren

Redactie	**Corstiaan Beeke & Johannes Luiten** p.a. Nachtegaalstraat 18, 4335 CG Middelburg 06-41812719 *zwelmpje@vwgwalcheren.nl*
Postadres	**VWG Walcheren** p.a. Nachtegaalstraat 18, 4335 CG Middelburg
Voorzitter	**Wouter van Zandbrink** Baaiweg 3, 4363 NN Aagtekerke 06-22160358 *voorzitter@vwgwalcheren.nl*
Secretaris	**Pim Wolf** Batenburg 63, 4385 HG Vlissingen 06-22783428 *secretaris@vwgwalcheren.nl*
Penningmeester	**Mario Aspeslagh** Nederstraat 3, 4332 AX Middelburg 06-42320299 *penningmeester@vwgwalcheren.nl*
Onderzoeks-coördinator	**Gerard Troost** Prins Johan Frisostraat 7, 4332 VB Middelburg 06-48275077 *onderzoek@vwgwalcheren.nl*
Planologie	**Floor Arts** Jan Campertstraat 31, 4361 DD Westkapelle 06-22783429 *planologie@vwgwalcheren.nl*
Stookolieslacht-offers	Jaap van der Hiele , 06-53763628 *vdhiele@zeelandnet.nl*
Vogel- en egel-opvang De Mikke	(achterin Park Toorenvliedt), Koudekerkseweg 131A, 4335 SL Middelburg, 0118-62828, *demikke@zeelandnet.nl*

De contributie bedraagt € 18,- per jaar, over te maken op 12.44.38.059, Rabobank te Vlissingen. Adreswijzigingen naar administratie@vwgwalcheren.nl.

Vormgeving:
Mario Aspeslagh - studio groenling

Foto omslag:
Houtsnip, Domburg, 11 februari 2012 (Thomas Luiten)

Inhoud

Na een kwartier al een **Roodkopklauwier**

Broedbiologie van de Kluut in het Noordervroon

Streep en Azigo binnen een week

3 Roze Spreeuw in Aagtekerke

5 Aziatische Goudplevier in het Noordervroon

10 Sjaak de sloper

11 Roodstuitzwaluw ter plaatse bij Westkapelle

13 Roepende Kwartelkoning bij Zoutelande

14 Waarnemingenoverzicht van vogels op Walcheren december 2011 – mei 2012

Redactioneel

Voor u een nieuw Zwelmpje. Geniet van de foto's in kleur. Geniet van de mengelmoes aan artikeltjes. Floor Arts gaat u op grondige wijze bezighouden met de broedresultaten van Kluten in het Noordervroon. Corstiaan Beeke schrijft over Sjaak de Sloper en het Zwelmpje zou geen Zwelmpje zijn als verhalen over zeldzame vogels ontbraken. Schrijf gerust zelf ook eens over een voor u bijzondere belevenis. De andere lezers zullen ervan genieten. Tot ziens op de jaarlijkse zomerbarbecue aan de Baaiweg bij Westkapelle of op de Zeeuwse Vogelaarsdag of op een van de andere activiteiten.

Corstiaan Beeke en Johannes Luiten

Agenda

BBQ - *30 augustus*
Ook dit jaar weer bij onze voorzitter in Westkapelle

Zeeuwse Vogelaarsdag - *28 september*
Het is dit jaar onze beurt om de Zeeuwse Vogelaarsdag te organiseren. Gelukkig is er op Walcheren genoeg te zien en te doen. Heeft u ideeën voor de invulling van die dag? Laat het ons weten op het forum of via een e-mail.

Big Day - *12 oktober*
De Big Day wordt dit jaar weer georganiseerd door Roger Joos.

- Starttijd 0.00 uur.
- Eindtijd 18.00 uur.
- Teams van minimaal 2 en maximaal 4 personen.

We eindigen met zijn allen om 18 uur in café Kasteel van Batavia te Westkapelle.

Je kunt je bij Roger Joos aanmelden voor 1 oktober op: rosali@zeelandnet.nl of 06-19640572

Roze Spreeuw in Aagtekerke

Op 27 april 2012, zes dagen na mijn 14e verjaardag, kwam ik thuis na een lange schooldag. Mijn vader zag een vreemde vogel in onze achtertuin. Meteen zag ik dat het een Roze Spreeuw was! In Nederland een zeldzame soort, die ik ook nog nooit eerder had gezien, zit zomaar op een heel goede dag in je achtertuin! Achteraf zei mijn moeder dat hij er al de hele dag zat, maar ze dacht dat het een ekster was die met verf had zitten spelen. Nog voor het eten heb ik de waarneming ingevoerd op www.waarneming.nl. Gelukkig aten we stamppot, zodat we snel klaar waren. Na vijf minuten belde de eerste andere vogelaar. Vervolgens werd ons rustige dorpje overvallen door een invasie van ongeveer 25 vogelaars. Veel kinderen liepen de Roze Spreeuw achterna, die nog een paar keer van straat en boom wisselde. De volgende dag regende het pijpenstelen. Desondanks liepen er nog vogelaars met regenpakken rond, op zoek naar de Roze Spreeuw. Helaas, want de vogel was gevlogen. Ik heb genoten van deze ervaring en van dit verlate verjaardagscadeau.

Sven Wisse

Foto: Corstiaan Beeke

Na een kwartier al een Roodkopklauwier

Westkapelle, vrijdag 4 mei 2012. Ik heb een dag vrij. Het is aan het eind van de middag, het is half vijf en ik besluit om nog even met de kinderen tot de 'gluurmuur' te rijden. Ik beloof mijn vrouw dat we op tijd terug zijn voor het avondeten. Zo doen we dat wel vaker, mijn oudste dochter Anneroos van drie achterop en Maarten die bijna vijf jaar is op zijn eigen fiets naast me. Het is een hele optocht en eenmaal ter plekke struinen de kinderen dan wat rond en kijken we naar vogels. De kinderen hebben al een eigen verrekijker en hun soortenkennis is gezien hun leeftijd opvallend hoog. Jong geleerd is...

Na tien minuten fietsen zijn we aangekomen bij de kruising met de Pantegemsweg, groet ik Jan Tuin die over de Oude Zandweg fietst en kijken we even over de ruigte langs deze weg. Een Roodborsttapuit vangt er vliegjes. We fietsen verder, maar amper 25 meter verder zie ik een "witte bol" in de struiken zitten. Toch maar even stoppen. Ik pak mijn verrekijker en zoonlief vraagt geïnteresseerd wat ik zie. "Een Roodkopklauwier!" Ik ken deze soort sinds vorig jaar na Pinksteren toen Jos Boot er eentje aan de andere kant van Westkapelle, achter Hotel Zuiderduin, ontdekte.
Begin dit jaar heb ik een Canon 500D met 300mm-lens gekocht. De kwaliteit van de foto's gemaakt met deze camera is beter dan mijn Powershot SX20IS. Bovendien is het formaat camera met lens nog steeds goed hanteerbaar om bij de hand te hebben. Snel schiet ik een paar bewijsplaatjes. Dan is de vogel gevlogen en vinden we 'm niet meer terug. Wat nu? Zo'n prachtwaarneming wil je delen met anderen, maar ik heb bij vertrek een andere jas aangetrokken en daardoor mijn mobiel vergeten. Terug naar huis fietsen dan maar? Dat zullen de kinderen niet leuk vinden. De oplossing dient zich vanzelf aan. Stapvoets rijdt een voor mij bekende rode Volkswagen Golf de Hogeweg op. We fietsen naar Pim Wolf toe en ik laat hem mijn foto's zien. Behoedzaam zoekt hij daarna het gebied af. We vangen echter geen glimp op van iets wat op een klauwier lijkt. Pim schakelt ondertussen de hulptroepen in. Mijn kinderen hebben inmiddels een grote plas water ontdekt dus ik moet mijn aandacht verdelen. Ondertussen loopt het tegen zessen en staat het avondeten vast te verpieteren. Gelukkig breidt de groep vogelaars zich nu uit en wordt de Roodkopklauwier snel teruggevonden in een paardenweitje aan de overkant van de weg. Pim, die net met zijn auto vertrokken is, wordt snel ingeseind en kan nog meegenieten van "mijn ontdekking". De volgende dag is het koud en regent het flink, niet echt lekker weer om naar vogels te kijken. Bovendien heb ik die zaterdag andere verplichtingen. Op waarneming.nl verschijnen ook nu weer mooie foto's. Op zondag doe ik nog een rondje maar dan wordt dan de vogel niet meer waargenomen. Ik spreek nog met een groep Belgen die met drie auto's helemaal vanuit Luik zijn komen rijden. Ben ik blij dat ik in Westkapelle woon!

Han Reijnhoudt

Roodkopklauwier, Westkapelle, 4 mei 2012. Foto: Thomas Luiten

Aziatische Goudplevier

kwam uit Engeland en ging naar Den Helder

Op 28 juni 2012 was een adult zomerkleed Aziatische Goudplevier kort ter plaatse in het Noordervroon bij Westkapelle. Dit artikeltje is een kort verslag van wat ik me er nog van kan herinneren. Nadat de kinderen naar school waren pakte ik de fiets voor het wekelijkse "klutenrondje" naar het Noordervroon. De Kluten waren nog druk bezig met het broedseizoen; vervolglegsels werden bebroed en kleine jongen werden verdedigd. De Dwergsterns en Strandplevieren waren er nog, maar hun broedseizoen leek mislukt. De eerste arctische trekvogels zoals Kanoet en Bonte Strandloper waren er al weer. Verder was het met drie Witgatjes en twee Grutto's vrij rustig qua steltlopers.

Aangekomen bij het uitzichtpunt van de noordelijke plas aan de K. de Vosweg dacht ik met het blote oog een adult zomerkleed Zilverplevier te zien. Mijn gedachten kwamen uit bij Zilverplevier, omdat de vogel alleen was en een grote witte boa had met veel zwart op borst en buik. De vogel foerageerde aan de voorrand van het grote eiland. Ik pakte de verrekijker erbij om de broedende Kluten te tellen. Toen tijdens het scannen van het eiland de plevier door mijn beeld liep vond ik het wel een rare Zilverplevier. Het leek meer op een Goudplevier, maar die was het ook niet want de rug was veel te grijs en de vogel stond voor een Goudplevier vrij hoog op de poten. Snel de telescoop erbij gepakt. De vogel liep rustig te foerageren op een afstand van ongeveer dertig meter en liet zich prima bekijken. Het was me duidelijk geworden dat dit een Amerikaanse of Aziatische Goudplevier was. Ik had geen boek mee en kende de verschillen niet uit mijn hoofd. Mijn wandelend vogelboek was kort daarvoor over het Noordervroon de Noordzee opgevlogen om zeevogels te tellen dus die kon ik ook niet raadplegen. Snel maakte ik door de telescoop wat recordshots met de pocketcamera (Canon IXUS 230HS). Net op tijd, want even later vlogen alle vogels op voor een roofvogel. De plevier vloog weg in de richting van de Hogeweg en leek daar te landen aan de zuidzijde van de weg.

Ik besloot om eerst even de telling af te maken en de Walcherse vogelaars in te lichten over de waarneming. Ik dacht in eerste instantie aan een Amerikaanse Goudplevier vanwege de duidelijk afgescheiden brede witte boa en veel zwart op de buik. Aan de Moensweg trof ik een vogelaar op leeftijd uit het midden des lands (helaas naam vergeten) die daar naar de steltlopers stond te kijken. Hij vroeg of ik daarnet ook de Amerikaanse Goudplevier had gezien. Hij had ervaring met soort en dacht dat het een Amerikaan was. Toen ik even later bij de Hogeweg aankwam, bleek de vogel onvindbaar. Ondertussen kwamen diverse vogelaars aangesneld. Ik kon hen helaas alleen maar de plaatjes op het fototoestel laten zien. Thuisgekomen heb ik de foto's op de pc bekeken met het vogelboek erbij. De foto's waren bruikbaar voor determinatie. Op basis van de handpenprojectie bleek het toch een Aziatische Goudplevier te zijn. Een brede witte boa met het vele zwart op de buik bleek ook prima te passen bij Aziatische goudplevier. In het vogelboek (de ANWB-vogelgids) stond een overtuigend plaatje met de tekst: sommige zijn net zo zwart als Amerikaanse.

Op de foto's was te zien dat de vogel een vreemd toefje veren op de kop had: de dekveren achter op de kop stonden om een onduidelijke reden een beetje overeind. Hierdoor was de vogel individueel herkenbaar. Wat bleek: op 24 juni was de vogel in Cley (Groot-Brittanië) gefotografeerd, dat is 230 km ten Noordwesten van Westkapelle (foto van die vogel staat op www.surfbirds.com). Op 28 juni verbleef de vogel dus kort in het Noordervroon. Op 3 en 4 juli kon de vogel door tientallen vogelaars bewonderd worden bij Den Helder (180 km NNO van Westkapelle). Vanaf daar was het maar een klein stapje naar Texel waar de vogel van 8 t/m 10 juli werd gezien op Eierland.

Saillant detail is dat de Aziatische Goudplevier op exact dezelfde plek opdook waar ik ooit al eens tegen een Vorkstaartplevier aanliep. Plekje om in de gaten te houden!

Tekst en foto's: Floor Arts

Broedbiologie van de Kluut

in het Noordervroon

De Kluut is een van de karakteristieke kustbroedvogels van het Deltagebied. De soort prefereert een open waterrijk landschap met een groot oppervlak aan ondiep water. Dit heeft te maken met de karakteristieke wijze van foerageren van de Kluut. De soort maait met zijn opgewipte snavel door het ondiepe slik en zeeft zo de bodemdieren eruit. De Kluut is een pioniersoort, dat wil zeggen, nieuwe broedgebieden worden snel gekoloniseerd. Gewoonlijk in het eerste broedseizoen na aanleg verschijnen de eerste broedvogels al.

De soort broedt in los kolonieverband, waarbij het aantal paren kan variëren van enkele tot honderden. Het nest van de Kluut ligt op de kale bodem en bestaat meestal uit niet meer dan enkele bij elkaar geharkte takjes en schelpen. De Kluut legt gewoonlijk vier eieren die 23-25 dagen worden bebroed. Vervanglegsels bevatten in de meeste gevallen minder eieren. Het nest wordt fel verdedigd tegen predators, die heftig alarmerend worden achtervolgd. Om zich te wapenen tegen predators broeden ze in kolonieverband en op plekken waar landroofdieren moeilijk bij kunnen, zoals eilandjes. Vanaf het moment dat jongen uit het ei zijn gekropen, verlaat het paar de kolonie en bezet in het gebied een voedselterritorium. Een voedselterritorium bestaat uit een stuk oever waar de jongen voedsel zoeken, rusten en zich schuil houden bij gevaar. In de eerste weken zijn de jongen afhankelijk van insecten die tussen de vegetatie of van het water worden opgepikt. Na drie tot vier weken is de snavel zo ver ontwikkeld dat de jongen overgaan op het foerageren in het ondiepe water, net zoals de ouders. Het voedselterritorium wordt gedurende al die weken fel verdedigd tegen andere vogels, inclusief andere Kluten. Na 35-42 dagen zijn de jongen vliegvlug. Als de jongen uitgegroeid zijn en onafhankelijk zijn van de ouders vormen ze groepen (juvenielen).

Methode

De soort broedt in open gebieden. Dat maakt het relatief gemakkelijk om vanaf de rand van het gebied met een verrekijker of telescoop het verloop van het broedseizoen te volgen. Vanaf 2007, het jaar waarin de eerste graafwerkzaamheden plaatsvonden in het Noordervroon, zijn op systematische wijze waarnemingen verzameld van de Kluut. Wekelijks werden het totaal aantal aanwezige volwassen vogels en, later in het broedseizoen, de juveniele exemplaren geteld. Het aantal broedende vogels werd zo nauwkeurig mogelijk geteld. Van de ouders met pullen werd het aantal paren met pullen en het aantal pullen per paar genoteerd. De leeftijd van de pullen werd geschat, wat met enige ervaring goed te doen is.

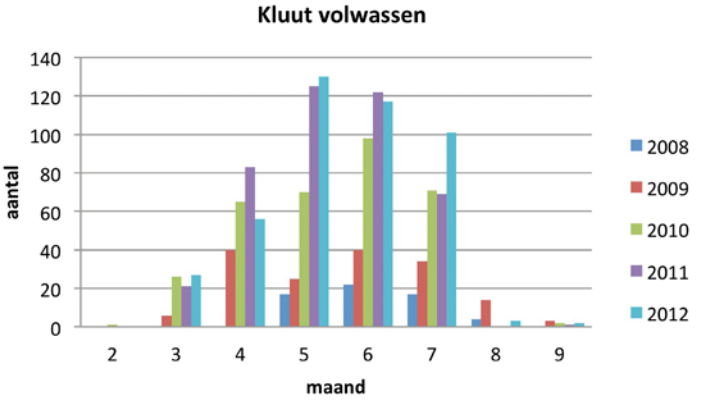

***Figuur 1**. Maximumaantal volwassen Kluten per maand (2 = februari) in 2008 t/m 2012.*

Resultaten

Broedseizoen • In maart verschijnen de eerste Kluten in het Noordervroon (figuur 1). De vroegste waarneming is die van één exemplaar op 28 februari 2010. In 2008, het eerste jaar dat er in het Noordervroon werd gebroed, werden de eerste Kluten (5 exemplaren) pas op 5 mei waargenomen. Blijkbaar moest het gebied eerst nog ontdekt worden. In 2009 verschenen de eerste Kluten (6 exemplaren) al op 20 maart. Het aantal volwassen Kluten neemt toe in april en bereikt gewoonlijk in mei het maximum, in 2010 was dat in juni. Het is bekend dat Kluten waarvan het broeden elders is mislukt het in een nieuw gebied nogmaals proberen. Dit zal het geval geweest zijn met de influx in juni 2010. In juni is het aantal vergelijkbaar met dat van mei

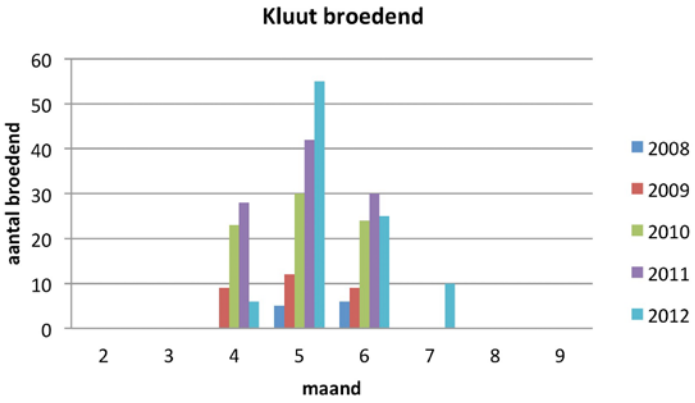

***Figuur 2**. Maximumaantal broedende Kluten per maand in 2008 t/m 2012.*

maar in juli is al een deel van de volwassen broedvogels weggetrokken. Dit zijn de vogels die niet succesvol hebben gebroed. Ze trekken weg naar de ruigebieden, zoals die er zijn in de Delta of in het Waddengebied. Het seizoen 2012 was hierop een uitzondering: er waren in juli nog veel volwassen vogels die een verlate broedpoging deden. Na juli zijn het alleen nog volwassen vogels die later in het seizoen succesvol hebben gebroed en bij hun juvenielen blijven.

Nestfase • Afhankelijk van de terreingesteldheid en het weer beginnen de Kluten in april met broeden (figuur 2). Uitgezonderd in 2008 begonnen de Kluten met broeden tussen 3 april (2009) en 20 april (2012). In mei bereikt het aantal Kluten dat tegelijkertijd op eieren zit een maximum. Ook in juni zijn er nog veel paren met een nest. Nesten in juni behoren meestal toe aan vogels die eerder in het seizoen een legsel hebben verloren. In juli worden gewoonlijk geen eieren meer bebroed. Een uitzondering daarop is 2012 toen er op 11 juli nog vijf vogels zaten te broeden.

Jongenfase • Van mei t/m juli is de kans het grootst een paar met pullen aan te treffen in het Noordervroon (figuur 3). In alle jaren verschenen in mei de eerste paren met jongen. In de eerste week na uitkomen zijn de jongen zeer kwetsbaar. In deze fase treedt gewoonlijk de meeste sterfte op, met name bij koud en nat weer. De jongen die de eerste week doorkomen, hebben een grote kans om te overleven tot juveniel. Het duurt ongeveer vier weken voordat een pul vliegvlug is. In jaren met een goede overleving in de eerste week na uitkomen zie je in juni en juli veel paren met jongen, zoals in 2009 en 2010. In 2011 was de overleving van de kleine pullen laag: in juli was er nog maar één paar met jongen. Ook in 2012 was de overleving van kleine pullen laag, maar veel paren bleven het lang volhouden. Van de tien paartjes die in juli nog een broedpoging waagden lukte het de helft om de eieren succesvol uit te broeden. Die paren liepen in augustus nog met pullen rond, wat redelijk laat is voor een Kluut.

Om een idee te krijgen van het aantal paren dat tegelijkertijd deelneemt aan het broedproces is het aantal broedende paren en aantal paren met pullen op hetzelfde moment opgeteld (figuur 4). Uit figuur 4 blijkt dat de maanden april t/m juli belangrijk zijn voor de broedpopulatie van de Kluut in het Noordervroon. In april starten de eerste vogels met broeden, in mei wordt er volop gebroed en verschijnen de eerste paren met pullen. In juni en juli zijn er paren met grote pullen en paren die het na een mislukte broedpoging nogmaals proberen. Dat die late legsels meestal niet zo succesvol zijn blijkt uit een snelle afname van het aantal paren dat deelneemt aan het broedproces in juli.

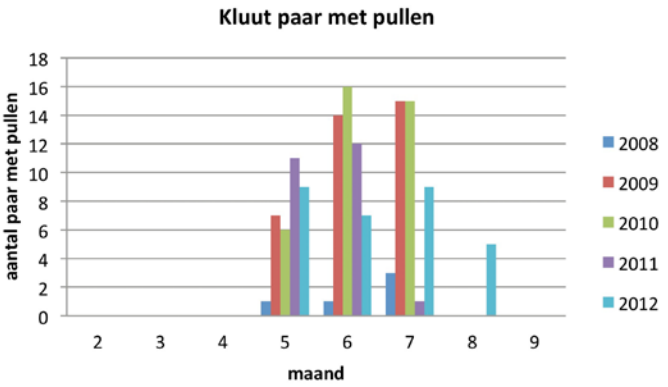

***Figuur 3**. Maximumaantal Kluten paren met pullen per maand in 2008 t/m 2012.*

Kluut, Noordervroon, 9 juni 2012. Foto: Oscar Balm

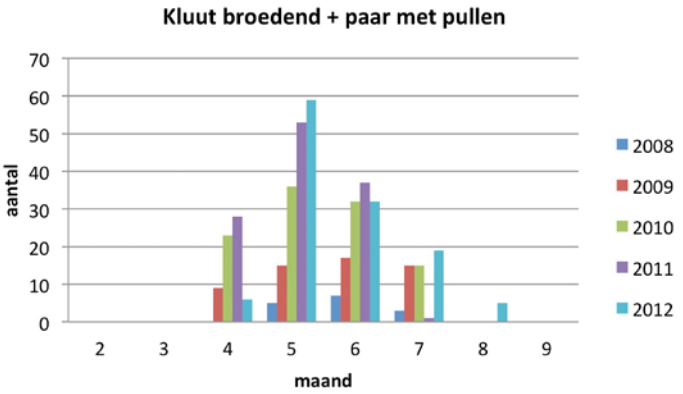

***Figuur4**. Maximumaantal broedende Kluten en paren met pullen per maand in 2008 t/m 2012.*

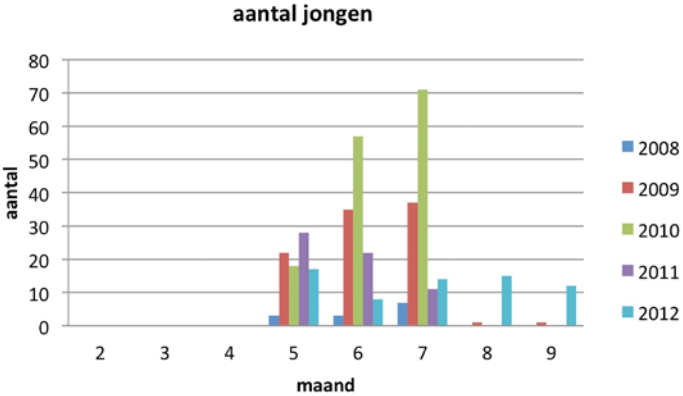

***Figuur 5**. Maximumaantal jongen van de Kluut per maand in 2008 t/m 2012.*

Kluut, Noordervroon, 30 april 2012. Foto: Jan Ligtenberg

Zoals eerder beschreven verschijnen de eerste Kluten met jongen in mei (figuur 3). Dit zijn pas uitgekomen jongen, de welbekende grijze bolletjes op poten. In de jaren dat er veel legsels succesvol worden uitgebroed en de jongen overleven blijft tot in juli het totaal aantal jongen in het gebied oplopen (figuur 5). Dit was het geval in 2009 en 2010 met respectievelijk maximaal 37 en 71 jongen tegelijkertijd in het gebied. In 2011 en 2012 mislukten veel legsels en van de legsels die uitkwamen was de overleving van de jongen laag; in die jaren piekte het aantal jongen in mei. Het aantal juvenielen in het Noordervroon piekt gewoonlijk in juli. Na juli zijn de meeste Kluten al weggetrokken naar de ruigebieden. In 2012 waren er in augustus/september nog juvenielen in het gebied aanwezig omdat enkele paren er uiteindelijk na een dramatisch verlopen broedseizoen alsnog in slaagden enkele (na)legsels groot te brengen.

Broedsucces • Het broedsucces is gedefinieerd als het aantal vliegvlugge jongen per paar. Het aantal broedpaar is berekend door het maximaal aantal aanwezige volwassen vogels per seizoen te delen door twee. Het broedsucces in het Noordervroon varieerde van 0,2 jong per paar tot 1,9 jong per paar (tabel 1).

jaar	aantal paar	aantal juveniel	broedsucces
2008	11	2	0,2
2009	20	37	1,9
2010	49	54	1,1
2011	62	12	0,2
2012	65	12	0,2

***Tabel 1**. Aantal broedparen, aantal vliegvlugge jongen (juveniel) en broedsucces (aantal jongen per paar) van de Kluut in het Noordervroon in 2008 t/m 2012.*

Bespreking resultaten

Het Noordervroon is door de openheid van het landschap en met zijn grote oppervlak aan ondiep water een aantrekkelijk broedgebied voor de Kluut. Het gebied valt nooit helemaal droog en er zijn diverse eilandjes waar de soort ongestoord kan broeden. Al in het eerste jaar na aanleg ontdekte de Kluut het Noordervroon en kwam daar succesvol tot broeden. Het aantal broedparen nam de eerste jaren jaarlijks toe en bereikte een voorlopig maximum van ruim 60 paar in 2011 en 2012. Het broedsucces verschilt van jaar tot jaar. In 2009 en 2010 was het broedsucces goed, de overige jaren mogen als mislukt worden beschouwd voor de Kluut. De resultaten laten de grootste verliezen zien in de nestfase en in de eerste twee weken van de jongenfase.

Koeien lopen door klutenkolonie, Noordervroon, 14 juni 2012. Foto: Floor Arts

Kluten, Noordervroon, 2 april 2012. Foto: Huub Reulen

Omdat dit artikel gebaseerd is op telresultaten zijn exacte oorzaken van mislukken niet bekend; het individueel volgen van nesten en paren met jongen is daarvoor een vereiste. Desondanks kunnen wel wat oorzaken afgeleid worden. Kluten verdedigen hun nest en jongen fel tegen predators. Het prederen van eieren gebeurt dan ook meestal op momenten van grote paniek in de kolonie. Paniek in de kolonie werd regelmatig veroorzaakt door overvliegende roofvogels of grote meeuwen. De koeien die het gebied begrazen liepen soms door de kolonie en veroorzaakten daarbij grote paniek. Het is bekend dat nesten vertrapt kunnen worden door grazende koeien. Wanneer de broedende vogels zijn afgeleid en weg zijn bij het nest of bij de jongen grijpen predators hun kans. Eenmaal (op 24 juni 2011) zag ik dat een volwassen Kokmeeuw een enkele dagen oude Kluut greep en doorslikte. Zowel volwassen als jonge Kluten worden gepredeerd door jagende roofvogels. Op 25 april 2011 fotografeerde Jaco Walhout een Slechtvalk die een broedende Kluut sloeg op het nest. Op 17 juni 2011 sloeg een Havik een juveniele Kluut. Dergelijke waarnemingen spreken tot de verbeelding maar zijn meer uitzondering dan regel.

De grootste verliezen bij de Kluten in het Noordervroon worden geleden als de jongen net uit het ei zijn gekomen. In de eerste dagen van hun leven zijn de Kluten zeer kwetsbaar. Het zijn nestvlieders en ze moeten zelf voor hun eten zorgen. In de eerste dagen zijn dat kleine vliegjes en muggen die ze van de grond of van het water pikken. Bij koud of nat weer lukt het de pullen niet om voldoende voedsel te vinden en is de sterfte onder de jongen bijzonder groot. Zowel de tijd om voedsel te zoeken (omdat ze steeds moeten schuilen onder de veren van de ouders) als de hoeveelheid voedsel (minder insecten) zijn beperkt bij koud en nat weer. Resultaten van de wekelijkse tellingen bevestigden dat in jaren met een slecht broedsucces het met name mis ging in de eerste week nadat de jongen uit het ei kropen.

Aanbevelingen voor beheer

Kluten prefereren een open waterrijk landschap. Van april t/m juli verblijven Kluten in het Noordervroon om te broeden en hun jongen groot te brengen. Verstoring in die periode is niet gewenst. Probeer de grazende koeien bij de nesten weg te houden. Nesten en jongen die als gevolg van verstoring alleen worden gelaten zijn zeer kwetsbaar voor predatie. In april en mei vestigen de Kluten zich in het gebied. Veilige broedplaatsen zoals broedeilanden moeten dan beschikbaar zijn. Van mei t/m juli zijn er jongen. In de eerste weken zijn kleine insecten van levensbelang voor de jongen. Zorg voor voldoende kruidenrijk grasland waar veel insecten kunnen leven. De volwassen Kluten en de grotere jongen foerageren in ondiep slibrijk water waar ze met hun snavel bodemdieren uit het slik zeven. Kluten verdedigen een voedselterritorium voor hun jongen: zorg voor voldoende oeverlengte grenzend aan ondiep slibrijk water.

Foeragerende Kluutpul, Noordervroon, 26 mei 2012. Foto: Johnny Rommens

Tot slot

Kluten zijn prachtige vogels om te zien. Ga eens kijken en luisteren in het Noordervroon hoe ze elkaar het hof maken, strootjes gooien als ze zich zitten te vervelen op het nest, de jongen opwarmen onder de vleugels, een overvliegende roofvogel aanvallen of een voedselterritorium verdedigen tegen soortgenoten.

Floor Arts

Sjaak de sloper...

Het voordeel van vogels fotograferen is dat je soms meer aandacht aan 'gewone' soorten schenkt dan je zonder camera gedaan zou hebben. Op 9 maart 2012 reed ik in een rustig tempo over de Zandvoortweg, Middelburg. Vanuit m'n ooghoek zag ik naast de auto een vogel op een hekje zitten, waarin ik in een splitsecond een Sperwer herkende. Wetende dat de vogel zeker zou opvliegen als ik meteen zou stoppen, reed ik nog even door. Een eindje verder keerde ik de auto en reed stapvoets terug. De Sperwer zat inmiddels alert om zich heen te kijken. Toen ik tot op een meter op twintig genaderd was, vloog de vogel alsnog weg. Geheel tegen mijn verwachting in ging hij dertig meter verder weer op een paaltje zitten. Als een Sperwer wegvliegt, dan ben je hem meestal meteen kwijt. Een tweede poging om de vogel te benaderen mislukte ook. Maar weer ging de Sperwer alleen maar een aantal paaltjes verder zitten. Opeens had ik hem door: een meter of vijftig verder zat een groep Spreeuwen te badderen in een nat stuk weiland. Daar had hij het blijkbaar op voorzien.

Ik besloot voorbij de vogel te rijden en te proberen om de verwachte aanval op de Spreeuwen voor het nageslacht vast te leggen. Iets voorbij de groep Spreeuwen stopte ik. Ik was de Sperwer heel even kwijt, maar zag hem toen heel laag boven een slootje aan komen vliegen, onder de oppervlakte van het weiland, dus buiten het gezichtsveld van de Spreeuwen. Met ingehouden adem volgde ik de verrassingsaanval. De Sperwer vloog geruisloos vlak over het randje van de sloot en was al zo dicht bij de Spreeuwen dat er voor één van hen geen ontsnappen meer aan was.

Terwijl de rest van de groep luid krijsend verdween, keek de Sperwer triomfantelijk om zich heen, zoekend naar een lekker plekje om de Spreeuw te verorberen. Half lopend, half vliegend kwam hij naar de slootkant waar ik even eerder langs gereden was. Toen de vogel aan zijn maal begon, startte ik de auto en reed zachtjes achteruit. Zoals ik al hoopte, was de vogel niet van plan zijn verse spreeuwenboutje meteen prijs te geven. Ik kon rustig wat heen en weer steken, om uiteindelijk voor een dubbeltje op de eerste rang te zitten. Ruim een half uur lang heb ik me vervolgens vergaapt aan een luguber schouwspel, op nauwelijks vijf meter naast de auto. De Spreeuw werd eerst helemaal leeg geslurpt, maar uiteindelijk gingen zelfs ook de kop en de poten er in. Ik had niet heel veel licht, en meestal was de Spreeuw nauwelijks zichtbaar, maar ik keerde uiteindelijk toch met een fraaie serie foto's huiswaarts. Een geweldige ervaring rijker, gewoon vlak bij huis.

Tekst en foto's: Corstiaan Beeke

Roodstuitzwaluw ter plaatse bij Westkapelle

1 mei 2012. Na een prachtige Breskensdag op Koninginnedag sta ik om 07.00 uur in 't Kiek'uus op de zeedijk van Westkapelle. Ik sta er niet alleen, ook Gerard Troost en Sander Lilipaly zijn er. Ik kom niet zo vaak meer op de zeedijk en merk nu pas dat het niet meer het Kiek'uus van vroeger is. Het is geheel vernieuwd, uitgerust met tekst en foto's van Walcherse vogelaarshand en is bovendien enkele tientallen meters richting Westkapelle verplaatst. Het eist maar even mijn aandacht: er moet namelijk geteld worden. De wind komt uit de noordoosthoek en is vrij zwak. Er valt een spatje regen en er dreigt meer te vallen, getuige donkere wolken. We voorspellen steltlopertrek, die vaak op grote hoogte plaatsvindt maar door regen naar beneden gedwongen wordt.

Al snel zien we ze: Kanoeten, Rosse Grutto's en Tureluurs, in groepen op grote hoogte voorbijsnellend, normaal gesproken buiten het gezichtsveld van de trektellers, maar nu zichtbaar. De meeste vogels zijn in zomerkleed. Met de tropische lucht nog tussen de veren op weg naar hun broedgebieden in de toendra- en taigazones van het hoge noorden. Misschien zijn het wel dezelfde vogels die ik in januari op het strand van het West-Afrikaanse Guinee zag foerageren. Regelmatig wordt de aandacht verlegd naar passerende groepjes Gele Kwikstaarten en andere zangers, maar vooral de Boerenzwaluwen krijgen onze grondige aandacht. Het is mei en de kans op Roodstuitzwaluw is nu het grootst.

Het wekt dan ook geen grote verbazing als Sander opeens roept: "Roodstuit!". De vogel in kwestie is snel opgepikt door Gerard en mij. Het blijkt gelukkig geen snel passerende vogel, zoals dat bij Breskens altijd het geval is. Nee, de vogel fladdert heen en weer boven de plassen van het Noordervroon. Regelmatig hangt hij tussen andere zwaluwen stil op de wind. Dichtbij is het niet, maar gedrieën genieten we met volle teugen van deze karakteristieke vogel. Een waarneming van een Roodstuitzwaluw op Westkapelle is toch wat anders dan een waarneming op telpost Breskens, hoewel Breskens hemelsbreed zich maar op weinig kilometers afstand bevindt. We zien een lichte stuit, een nekbandje, een zwarte onderstaart en een licht gezicht. Wat bewijsfoto's zijn snel gemaakt.

Wat gaat de vogel doen? Blijft hij hangen of kunnen we hem op de Walcheren-sms-groep als ter plaatse zetten en vogelaars van hun bed of ontbijttafel halen? De zwaluw maakt geen aanstalten om door te gaan, maar vliegt heen en weer met wat Boerenzwaluwen. Het waarschuwingssysteem wordt in werking gezet en Gerard en ik nemen de auto om dichter bij de vogel te komen. Dat lukt langs de Hogeweg. De vogel vliegt heen en weer maar blijft wel steevast op een redelijke hoogte rondvliegen. Jan Tuin komt aanfietsen, bekijkt de vogel en rijdt dan weer snel naar zijn koffie. Hij had zich juist aan de keukentafel gezet voor een mok koffie toen de sms kwam. Gerard en ik keren na een kwartier langzaam terug naar de zeedijk. De toegesnelde Pim Wolf en Jaco Walhout moeten daar teleurgesteld worden. De vogel laat zich vanaf de zeedijk niet meer zien ondanks stevig zoeken. Na een uur is het duidelijk: de vogel heeft zijn weg vervolgd. Richting noord of juist richting zuid zoals veel zwaluwen in het voorjaar blijken te doen langs de Walcherse kust?

De Roodstuitzwaluw blijft erg zeldzaam op Walcheren. Dit betreft de vijfde waarneming sinds de soort in oktober 2001 voor het eerst werd vastgesteld op Walcheren. De meest recente was een paar dagen vóór onze waarneming: op 29 april zag Arjen van Gilst bij Dishoek binnen enkele uren maar liefst tweemaal een Roodstuitzwaluw passeren, beide keren richting het zuidoosten. Rob Sponselee zag er eentje op 22 april 2010 op dezelfde plaats als wij hem hadden. Deze vogel was een kwartier lang ter plaatse, maar verdween ook al weer snel. In het najaar is de soort een stuk zeldzamer in Nederland en toch vonden de eerste twee Walcherse waarnemingen in het najaar plaats. Op 5 oktober 2001 passeerde een vogel telpost De Nolle. Zelf zag ik, samen met Pim Wolf, vanaf De Nolle een vogel mooi langsvliegen op 22 november 2002. De late datum gaf deze waarneming nog meer indruk. Wat mij betreft blijft de Roodstuitzwaluw zeldzaam.

Tekst en foto's: Johannes Luiten

Streep en Azigo binnen een week!

Als je als fanatieke Walcherse vogelaar een weekje weggaat in de beste tijd van het jaar, loop je een zeker risico. Je zult maar net die week een geweldige soort op je eigen eiland missen! Al tien jaar lang leid ik de tweede week van mei met veel plezier een soort outdoorkamp voor pubers in Duitsland. En hoewel dit op het gebied van vogels op Walcheren een prima week zou kunnen zijn, heb ik in al die jaren volgens mij nog nooit echt iets zeldzaams gemist. In 2010 viel Hemelvaartsdag in de tweede week van mei, dus gingen we een weekje later. Daardoor miste ik niet de Citroenkwikstaart bij Westkapelle. En die fantastische Morinelplevieren die Rob bij Aagtekerke ontdekte tijdens mijn kampweek (2010), zaten er nog toen ik terugkwam. De Cirlgors werd vorig jaar gelukkig net een paar dagen voor mijn vertrek ontdekt. Die had ik ook niet graag gemist! Dit jaar miste ik bijna de Kwartelkoning die op 8 mei bij Zoutelande werd ontdekt. Ik hoorde hem na de kampweek op zaterdagochtend 12 mei. Enkele uren daarna werd het veld waarin de vogel zat te roepen gemaaid. Daarna is de vogel niet meer gehoord…

Toen ik dit jaar terug kwam uit Duitsland, realiseerde ik me dat het voorjaar al aardig begon op te schieten. Hoewel, het was pas half mei en ik had op Walcheren toch al veel leuks gezien dit jaar. In Oranjezon een Pallas' Boszanger en een Hop, bij Westkapelle een Papegaaiduiker, twee Kleine Burgemeesters, een Koereiger, een Draaihals en een Roodkopklauwier en in Aagtekerke een Roze Spreeuw. Op maandagochtend wilde ik voordat ik naar school ging eigenlijk nog 'de Zandvoortse doen', maar ik koos toch maar voor een extra uurtje slaap. Op school zag ik dat Thomas twee Steltkluten had ontdekt in het gebied… Gelukkig bleven ze de hele dag.

Vastbesloten dat dit deze week niet nog een keer ging gebeuren, stond ik de volgende dag (15 mei) om 7.00u langs de K. de Vosweg bij 't Vroon. Het zag er spannend uit, maar de aantallen steltlopers vielen me toch wat tegen. Opeens viel mijn oog op een Gestreepte Strandloper, helemaal vooraan op het schelpeneilandje. Deze vogel liet zich prachtig zien en vloog zelfs twee keer over het water naar me toe om op een meter of 25 wat te foerageren. De 'streep' kon de rest van de dag en de dagen erna door alle belangstellende vogelaars uitgebreid worden bekeken. Hij bleef tot de avond van 17 mei, veelal in een uitloper van de grote plas dicht langs de Hogeweg. Om 19.30u die avond riep de vogel heel regelmatig, wat soms duidt op een aanstaand vertrek. Een kwartiertje later kon ik hem nergens meer vinden. Dit was pas de eerste voorjaarswaarneming van deze soort op Walcheren.

De tweede voorjaarswaarneming volgde echter al ruim twee weken later. Toen iedereen dacht dat het voorjaar echt voorbij was, ontdekte Jaco op zaterdag 2 juni op exact dezelfde plek twee Gestreepte Strandlopers bij elkaar. Thomas en Pieter waren in de buurt en konden aanschuiven. Deze vogels vlogen echter al na 25 minuten op en verdwenen hoog over zee richting Engeland. Dit waren de vierde, vijfde en zesde Gestreepte Strandloper op Walcheren. De eerste drie werden in het najaar gezien. Opvallend, maar niet echt verrassend is dat het Vroon nu vijf van de zes 'strepen' op zijn naam heeft staan.

Vanaf zondag 13 mei had ik in het Zandvoortweggebied twee Goudplevieren in de smiezen. Ze foerageerden op een pas ingezaaide akker langs de Stenen Kruisweg. Die week zag ik het duo vrijwel dagelijks. Merkwaardig genoeg zag

Gestreepte Strandloper, Westkapelle, 16 mei 2012. Foto: Corstiaan Beeke

Aziatische Goudplevier, Zandvoortweg, 21 mei 2012. Foto: Corstiaan Beeke

Gerard hier op vrijdagavond 18 mei drie exemplaren. Mijn vogelrondje met Jaap Kolijn op zaterdag 19 mei startte weer in de Zandvoortse. Gezellig keuvelend over dit fraaie gebied waren we bij de Stenen Kruisweg aangekomen. Daar waren de Goudplevieren alweer snel gevonden.

Vanuit de auto zagen we met de kijker al dat de 'nieuwe' vogel beduidend kleiner oogde. We stapten uit en bekeken de vogel uitgebreid door de telescoop. We hadden geen vogelgids bij ons, dus we moesten het doen met wat we op onze eigen harde schijven hadden staan. De vogel was ten opzichte van de Goudplevieren dus echt flink kleiner, ranker gebouwd, leek wat langere poten te hebben, had veel minder geel en meer wit in de vleugel en mantel. Het zwart op de onderbuik was weliswaar wat vlekkerig, maar leek wat door te lopen tot achter de poten. Omdat de vogel vrij duidelijke witte tekening langs de vleugelboeg had, dachten we dat het geen Amerikaanse Goudplevier was, dus bleef Aziatische Goudplevier over. Of toch een wat klein uitgevallen gewone Goudplevier? We stelden intussen tevreden vast dat we óf vandaag weer het een en ander hadden bijgeleerd over Goudplevieren óf een zeldzame soort hadden ontdekt.

We belden even met Thomas, die met Pieter op Westkapelle aan het vogels kijken was, maar we werden niet heel veel wijzer. De eveneens gewaarschuwde Pim stond een kwartiertje later naast ons. Zijn conclusie was zo ongeveer dezelfde als die van ons: geen Amerikaan, Aziatische zou best kunnen, maar misschien toch ook een klein uitgevallen gewone Goudplevier. Dat veranderde toen de vogel opvloog. Ik had de vogel goed in de telescoop en Pim had zijn camera paraat. Overduidelijke grijze ondervleugels, en daarmee voor ons definitief een Aziaat! Snel werd de ontdekking via de telefoons de wereld in geslingerd.

De vogel liet zich de rest van de dag en ook de daaropvolgende vijf dagen prima bekijken, meestal in gezelschap van de twee Goudplevieren. Er werden goede foto's gemaakt, waarin nog meer kleeddetails zichtbaar waren, maar ook de (in vlucht) voorbij de staart stekende poten. Deze Aziatische Goudplevier gaat de boeken in als de derde voor Walcheren, na eerdere gevallen in 1991 (13-15 september, weihoek Hoogelande en Zandvoortweggebied) en 2004 (14 januari – 21 februari, Zandvoortweggebied). Indien aanvaard is dit het 45e geval voor Nederland.

Corstiaan Beeke

ROEPENDE KWARTELKONING bij Zoutelande

Dinsdag 8 mei stapte ik niets vermoedend om half 7 op m`n fietsje om te gaan werken op Camping Janse. Zoals elke ochtend gebruik ik dit fietstochtje om een beetje wakker te worden en tegelijkertijd met een halfwakker oor de vogels te determineren die ik onderweg hoor. En af en toe zit er een geluid bij waar je opeens klaar wakker van wordt, tenminste deze morgen wel. Bijna aangekomen op de camping aan het einde van de Melsesweg dacht ik nog net twee keer "crex crex" te horen achter uit een veld met Italiaans raaigras. Met een wild verstoord wakker wordend hart spring ik m`n fietsje af. Maar na vijf minuten niks meer te horen ben ik weer op mijn fiets gestapt. Tijd om te werken.

Om half 10 gingen we koffie drinken maar al die tijd zaten die twee korte roepjes "crex crex" nog steeds dwars. Daarom voor de zekerheid op waarneming.nl gegooid. Met een vraagteken, omdat ik er ook niet helemaal 100% zeker van was. Ik nam me voor 's avonds laat weer te gaan luisteren voor de zekerheid.

Aan het einde van de middag rond een uur of vier kreeg ik een verblijdend sms'je van Jan Tuin via de Walcheren-sms-groep dat de Kwartelkoning die ik meende gehoord te hebben, klopte! Het laatste stukje dat ik nog moest bestraten op de camping ging er heel vlotjes in om zo snel mogelijk ook nog even te gaan luisteren. Aangekomen was Jan Tuin nog aanwezig samen met Rob Sponselee en Peter Roelse. De vogel riep om de tien minuten een paar keer.

Hier hoorde ik pas dat het een redelijk zeldzame dwaalgast is voor Walcheren. De eerste vogel die op Walcheren ontdekt is, was op 5 juni 1995 door Jaco Walhout om 23.30 uur in een grasland langs de Groeneweg in Middelburg. Deze vogel was aanwezig tot 7 juni. Op 25 mei 1998 werden er twee exemplaren gehoord in een luzerneakker aan de Kruisweg in Middelburg. Deze twee waren aanwezig tot 1 juni. En nu, veertien jaar later, had ik het geluk er één te mogen ontdekken. Deze vogel bleef aanwezig tot 12 mei. Hoe het precies met deze vogel is afgelopen zullen we nooit weten, maar 's middags 12 mei was het gras gemaaid…

Bart Schot

Waarnemingenoverzicht

vogels op Walcheren december 2011 – mei 2012

Bij het samenstellen van het waarnemingenoverzicht werd dankbaar gebruik gemaakt van de websites www.waarneming.nl en www.trektellen.nl. Daarbij werden waarnemingen gebruikt van de volgende personen: Adri Joosse (AJ), Arjan Ovaa (AO), Arjen van Gilst (AvG), Corstiaan Beeke (CB), Edwin Paree (EP), Floor Arts (FA), Gido Davidse (GD), Han Reijnhoudt (HR), Ies Meulmeester (IM), Jos Boot (JB), Jan Goedbloed (JG), Jan Hengst (JH), Jaap Kolijn (JK), Johannes Luiten (JL), Jos Tramper (JT), Jan Tuin (JTu), Jaco Walhout (JW), Karel Leeftink (KL), Marcel Klootwijk (MK), Marten Peene (MP), Niels de Schipper (NdS), Pim Wolf (PAW), Piet de Keuning (PdK), Peter Goedbloed (PG), Peter Meininger (PLM), Peter Roelse (PR), Paul van Tuil (PvT), Rienk Geene (RG), Ralf Joosse (RJ), Roger Joos (RoJ), Rob Sponselee (RS), Sander Lilipaly (SL), Tobi Koppejan (TK) en Thomas Luiten (TL).

December 2011

Geelpootmeeuw, Westkapelle, 13 december 2011. Foto: Corstiaan Beeke

Soms kan december op vogelgebied wat saai zijn, maar in december 2011 zat de wind veelal in de goede hoek: west tot noordwest, meestal 5-6 Bft. Daarom werd er tot en met de 10e dagelijks zeetrek geteld vanaf de zeedijk van WK. Dit resulteerde naast enkele duizenden **Drieteenmeeuwen** onder meer in 565 **Roodkeelduikers** (waarvan 320 op 02/12), een **Parelduiker**, twee **IJsduikers** (03/12 en 05/12), 3 **Grauwe Pijlstormvogels** (02/12), drie **Vaal Stormvogeltjes**, 14 **Noordse Stormvogels**, een **Witbuikrotgans**, twee **IJseenden** (04/12 en 10/12), tien **Rosse Franjepoten** (waarvan drie op 03/12), een late **Kleine Jager** (03/12), 54 **Middelste Jagers** (waarvan 22 op 05/12), acht **Grote Jagers**, een adulte **Kleine Burgemeester** (04/12), 155 **Zeekoeten**, een **Alk**, 176 **Alk/Zeekoeten** en een **Papegaaiduiker** (04/12). Op 04/12 hoorde JB een **Cetti's Zanger** in de duinen bij Joossesweg. Een adulte **Middelste Jager** was op 08/12 enige tijd ter plaatse in het Vroon (TL). Op 09/12 zag P. de Poorter drie **Velduilen** op het Schor van Rammekens. Ook werd er die dag een groepje van zeven **Sneeuwgorzen** gemeld aan de buitenzijde van de Veersedam (J. Goudswaard). Een **Ruigpootbuizerd** was op 10/12 ter plaatse in het Vroon (KL). PAW zag op 12/12 een in Oekraïne geringde **Pontische M**eeuw op de zeedijk van WK staan. Een harde wind uit WZW (7 Bft) leverde op de 13e maar weer eens een **IJsduiker** en een **Rosse Franjepoot** op. Op 16/12 fotografeerde JW een **IIsduiker** aan de binnenzijde van de Veerse Dam. Van 16/12 tot 24/12 leverde zeetrek tellen op WK weer regelmatig leuke soorten op: een **Zwarte Rotgans** (17/12), zes **Witbuikrotganzen**, twee **Rosse Franjepoten**, een **Grote Burgemeester** (1e-kj vogel van Neeltje Jans, ter plaatse op 22/12), een **Kleine Burgemeester** (1e-kj kort ter plaatse op 18/12), elf **Middelste Jagers**, een **Kleine Alk** (17/12), twee **Ransuilen** (beide uit zee op 17/12) en acht **Sneeuwgorzen**. De Zwarte Rotgans van 17/12 was eerder een uurtje ter plaatse in het Vroon (FA). Bij het scheiden van de markt was er nog een leuke ochtend op 30/12 (met WNW6): 44 **Noordse Stormvogels**, drie **Vaal Stormvogeltjes**, een **Rosse Franjepoot**, zeven **Middelste Jagers** (MK, PAW) en een mogelijke **Ross' Meeuw** (MK).

Ransuil, Westkapelle, 17 december 2011. Foto: Thomas Luiten ▶

Grote Burgemeester, Westkapelle, 22 december 2011. Foto: Thomas Luiten

Middelste Jager, Westkapelle, 5 januari 2012. Foto: Corstiaan Beeke

Januari 2012

Op Nieuwjaarsdag was een **Ruigpootbuizerd** ter plaatse aan Walcherse kant van de Veerse Dam (A. Borhem). Een dag later zwom een 1e-wk **IJsduiker** op het Veerse Meer (CB). Deze vogel werd daar vervolgens tot 14/02 gezien, met op 12/02 zelfs een tweede vogel (G. Peterse). Langs WK trokken op 02/01 maar liefst 3420 **Kleine Rietganzen**, drie **Middelste Jagers** en twee **Alken** (SL), terwijl op het strand bij Domburg een groep van 15 **Sneeuwgorzen** werd gezien (BS). Wat krentjes op 03/01 langs WK in de vorm van vier **Middelste Jagers**, een **Noordse Stormvogel** en een **Roodhalsfuut** (CB) bleken slechts voorbodes van spectaculaire zeetrek van 04/01 tot 08/01. Wind uit WNW tot NW, variërend van 6-8 Bft, stuwde heel wat bijzondere soorten en aantallen naar de kust: twee **Parelduikers**, een **Roodhalsfuut**, 221 **Noordse Stormvogels** (104 op 05/01), drie **Vaal Stormvogeltjes**, vijf **Witbuikrotganzen**, vier **Grote Zaagbekken**, drie **Grote Sterns**, 41 **Grote Jagers** (25 op 05/01), een **Grote Burgemeester** (2e-kj), drie **Zwartkopmeeuwen**, 25 **Middelste Jagers** (13 op 05/01), 51 **Alken** (23 op 05/01), twee **Kleine Alken** (06/01) en vier **Papegaaiduikers** (drie op 06/01). Op 07/01 zag BS langs Domburg ook nog eens twee **Kleine Alken** en een **Papegaaiduiker** vliegen.

Grote Jager, Westkapelle, 6 januari 2012. Foto: Jaco Walhout ▶

Witbuikrotganzen (met Rotgans), Westkapelle, 6 januari 2012. Foto: Marcel Klootwijk

De twee **Witbuikrotganzen** die op 10/01 op de zeedijk van WK stonden (PAW, SL), bleven van 11/01 tot in elk geval 31/01 rondhangen in het Vroon. Op 10/01 werd een **Bokje** gezien in de omgeving van de Prooijenseweg, Middelburg (PR, MP). Op 11/01 zwom een vrouwtje **Topper** op het Veerse Meer (TL) en vanaf die dag werden er ook diverse dode **Papegaaiduikers** opgeraapt op de Walcherse stranden. Op 13/01 vloog er weer een levende **Papegaaiduiker** langs de zeedijk naar ZW (FA). Een primeur voor Walcheren en Zeeland was een winterse **Pallas' Boszanger** die op 14/01 in Oranjezon werd ontdekt (PB, CB, TL). Het zwijgzame beestje deed vervolgens verwoede pogingen zich aan de ogen van belangstellende vogelaars te onttrekken, maar tot 17/01 kregen toch nog ca. 15 anderen de Pallas in de kijker. Op verschillende data in januari werden ook weer (maximaal) twee **Kleine Bonte Spechten** gezien in Oranjezon. Een onvolwassen **Kuifaalscholver** zwom op 16/01 onderaan de zeedijk van WK (TK), terwijl er op 24/01 één in de buitenhaven van Vlissingen werd gezien (PAW). JT zag op 25/01 een **Velduil** langs de Hollandseweg bij Meliskerke. Een groepje van drie **Kuifaalscholvers** was op 28/01 present in de Sloehaven (A. Wieland), waarvan er in elk geval één bleef hangen tot 21/03. Ten slotte vlogen er op 31/01 twee **Bokjes** over WK (PAW).

Vorige pagina van boven naar beneden:
Jan-van-gent, Westkapelle, 5 januari 2012. Foto: Pim Wolf
Alken, Westkapelle, 5 januari 2012. Foto: Pim Wolf
Eiders, Westkapelle, 7 januari 2012. Foto: Thomas Luiten
Zwartkopmeeuw, Westkapelle, 5 januari 2012. Foto: Pim Wolf

IJsduiker, Veerse Meer, 16 januari 2012.
Foto: Thomas Luiten

Februari

Vanaf 01/02 waren niet twee maar drie **Witbuikrotganzen** aanwezig in het Vroon of langs de zeedijk (div). Op 09/02 liep dit aantal zelfs op tot zes. Een aangename verrassing was de **Kleine Burgemeester** die op 01/02 in de binnenhaven van Vlissingen werd ontdekt (PdP). Deze fraaie 3e-kj vogel kon vervolgens vrijwel dagelijks op heel wat belangstelling rekenen. Het was dan ook de eerste in lange tijd die langer bleef. De laatste melding was op 29/02. Op 03/02 vloog een **Ruigpootbuizerd** over de Sloebrug, Souburg (MK) en dobberden een **Alk** en een **Zeekoet** in de buitenhaven van Vlissingen (JW). Op 04/02 vlogen drie

Kuifaalscholver, Sloegebied, 31 januari 2012.
Foto: Thomas Luiten

Kleine Burgemeester, Binnenhaven Vlissingen, 22 februari 2012.
Foto: Corstiaan Beeke

Strandleeuweriken naar ZW over de zeedijk van WK (PAW) en een roepende **IJsgors** over de sluizen van Veere (PB, TL). Een dag later zaten er twee **Oeverlopers** in een half dichtgevroren slootje aan de rand van Oost-Souburg (AJ) en vloog een groepje van vijf **Wilde Zwanen** over Vrouwenpolder (PAW). Er was die dag ook leuke trek van eenden langs WK, met onder meer 14 **Nonnetjes** en 22 **Grote Zaagbekken** (JT, PAW). Dat bleek de voorbode van bijzondere aantallen van beide soorten op Walcheren. Op 06/02 telde CB 59 Grote Zaagbekken en 34 Nonnetjes op het Kanaal door Walcheren. Een dag later zaten er alleen in de binnenhaven van Vlissingen al 87 Grote Zaagbekken (PAW) en op 10/02 werden er daar maar liefst 131 geteld (TL)! Intussen werden er deze maand ook bovengemiddeld veel **Houtsnippen** (>100) en **Bokjes** (25) gezien. Houtsnippen werden vooral gemeld uit de omgeving van Westkapelle, Oostkapelle en Veere, terwijl de meeste Bokjes gezien werden rondom Ritthem. Een welkome verrassing was het mannetje **Kroeneend** op 08/02 bij het gemaal van de spuikom van Ritthem (SL e.a.) en een **Kerkuil** midden op de dag in bomen bij Fort Rammekens (MK). Van 09/02 tot 14/02 was een **Zwarte Rotgans** aanwezig in een groep Rotganzen ten zuiden van Ritthem (RS e.a.). Een **Roerdomp** werd op 10/02 (TL) en 12/02 (JW) gezien in de Westkapelsche Kreek en op 10/02 zag PAW iets zuidelijker een **Ruigpootbuizerd**. Een vermoedelijke **hybride Grote Burgemeester x Zilvermeeuw** was die dag kort aanwezig op de paalhoofden langs de zeedijk van WK (PAW) en een **IJsgors** hield Veldleeuweriken gezelschap op een akker langs de Herenweg, Domburg (TL). Vanaf 11/02 tot ver in maart werden maximaal zes **Witbuikrotganzen** gezien langs de Babelweg en in het Vroon (div). Op 12/02 zat een groep **Wilde Zwanen** langs de Perduinsweg bij Middelburg (CB e.a.) en ook werd er een **Velduil** gezien in het Oude Veerseweggebied (J. van Vliet). Nog eens twee

Wilde Zwanen zaten op 13/02 bij Serooskerke (G. Boomhouwer). Die dag werd er ook een **Velduil** gezien langs de van 't Hoffweg, Sint Laurens (PR). Op 14/02 zwommen twee **Toppers** op het Veerse Meer (CB). Een **Parelduiker** vloog op 16/02 langs WK (RS) en een dag later passeerde hier een **Grote Stern** (FA). Een winterse **Kleine Strandloper** scharrelde op 18/02 met wat Bonte Strandlopers in het Vroon (PAW) en twee **Grote Sterns** foerageerden die dag in de buitenhaven van Vlissingen (MK). Op 19/02 vloog een **Middelste Jager** langs WK (JW, PAW) en dobberde er verrassend genoeg ook eentje op de Westkapelsche Kreek (HR). Een nieuwe **Kleine Burgemeester** werd op 21/02 gezien op het strand bij Domburg (PAW). Deze vogel was op 23/02 aanwezig in het Vroon (CB) en werd daarna tot 19/06 (!) op de zeedijk van WK gezien (div). Op 25/02 vloog een **Kuifaalscholver** heen en weer voor de zeedijk van WK (CB, JK, TL). De maand werd afgesloten met de waarneming van een ongeringde **Roodhalsgans** in een groep Brandganzen langs de Oude Veerseweg op 29/02 (GT). Deze werd hier voor het laatst gezien op 4 maart, maar dook vervolgens op 11/03 nog een keer in het Zandvoortweggebied op (JS, PR, TL).

Vorige pagina van boven naar beneden:
Nonnetjes, Vlissingen, 13 februari 2012. Foto: Thomas Luiten
Grote Zaagbek, Vlissingen, 9 februari 2012.
Foto: Thomas Luiten

Deze pagina van boven naar beneden:
Bokje, Vlissingen, 7 februari 2012. Foto: Corstiaan Beeke
Kerkuil, Rammekenshoek, 8 februari 2012. Foto: Marcel Klootwijk
Grote Zaagbek, Vlissingen, 9 februari 2012.
Foto: Thomas Luiten

Kleine Burgemeester, Westkapelle, 23 februari 2012. Foto: Corstiaan Beeke

Maart

Op 01/03 viel een **Roerdomp** in langs de Moensweg, Westkapelle (FA). Een dag later werden twee **Witbuikrotganzen** gezien op de Haringvreter (P. Marcus). De **Grote Burgemeester** die al vanaf begin december aanwezig was op Neeltje Jans, kwam op 03/03 even buurten op de zeedijk van Westkapelle (NdS, PAW). De **Ruigpootbuizerd** die op 04/03 ter hoogte van Vrouwenpolder langs de N57 zat, was mogelijk ook één van de minimaal drie vogels die deze winter op Neeltje Jans aanwezig waren (K. de Rouck). Deze vogel werd daar overigens op 11/03 door dezelfde waarnemer weer gezien. Al op 06/03 zwom de eerste **Zomertaling** in het Zandvoortweggebied (TL). Twee dagen later volgde de eerste **Rode Wouw**, vliegend over Oranjezon (L. Calle). Vanaf 14/03 - 18/03 werden op verschillende plaatsen nog minstens acht Rode Wouwen gezien. Verrassend genoeg waren er toch weer enkele meldingen van een **Boomklever** in de omgeving van Kasteel Westhove bij Domburg, voor het eerst op 18/03 (PAW). In deze buurt werden gedurende het gehele voorjaar ook minstens twee **Kleine Bonte Spechten** gehoord en gezien.

Geen haantje maar een **Bonte Kraai** sierde op 20/03 de top van de vuurtoren op de zeedijk van Westkapelle (TL). De eerste **Purperreiger** van het jaar trok op 26/03 over de Nolledijk (PAW). Een dag later volgde de tweede, over de Veerse Dam (MK, RoJ). Erg leuk was een trektelling vanuit 't Kiekuus op 31/03, met onder meer tien zomerkleed **Parelduikers**, een **Witbuikrotgans**, 13 **Toppers** en twee **Kleine Jagers** (CB, TL).

April

Net als de dag ervoor, werden op 01/04 naar noord trekkende **Parelduikers** gezien bij WK, deze keer drie vogels (JW), gevolgd door nog eentje op 02/04 (PAW). Tot 18/04 werden enkele **Velduilen** gezien op het Schor van Rammekens en in de aangrenzende polders, met een maximum van drie vogels op 13/04 (RS). Op 03/04 zag TL een **Bonte Kraai** langs de Slaakweg, WK (TL). Deze dag werden ook de eerste drie **Beflijsters** gezien in de Beekhoekspolder (RS). Er zouden er nog tientallen volgen, onder meer 14 ex op 11/04 in het Oude Veerseweggebied (KVV) en 15 ex op 13/04 bij de Vier Hoogten en in Oranjezon (MK). Een mooi aantal van 19 **Rouwkwikstaarten** was op 07/04 aanwezig in en om het Vroon, WK (CB). Van 08/04 tot 10/04 waren twee **Toppers** aanwezig op de spuikom van Ritthem (MG, PAW, PG). Een **Purperreiger** die op 08/04 feitelijk zo'n beetje boven Breskens vloog, werd door TL meegepakt voor de Wal-

Rode Wouw, Zoutelande, 16 maart 2012. Foto:Jaco Walhout

Bonte Kraai, Westkapelle, 20 maart 2012. Foto: Thomas Luiten

Ruigpootbuizerd, Vrouwenpolder, 4 maart 2012.
Foto: Kris de Rouck

cherse jaarlijst vanaf de Boulevard. Op 12/04 flapte een **Zwarte Wouw** over de tuin van SL, Middelburg en even later over die van PAW, Vlissingen. Een **Zeekoet** zwom op het Veerse Meer op 12/04 en 13/04 (AB/JB). Een bijzonder plaatstrouwe en fotogenieke **Hop** die op 14/04 ontdekte werd in Oranjezon (RoJ) mocht zich tot 19/04 in veel belangstelling verheugen. Van 15/04 tot 17/04 was een **Strandplevier** aanwezig in het Vroon (PAW e.a.). Op 15/04 scharrelde een vrouwtje **IJsgors** in zomerkleed in de plasdras langs de Zandvoortweg (TL, CB) en een dag later zaten er zelfs twee (CB). In die omgeving werd vanaf 16/04 tot ver in mei ook onregelmatig een **Velduil** gezien (GT e.a.). Op 18/04 vloog een **Rode Wouw** rond bij Biggekerke (PAW) en een dag later werd er een gezien in het Zandvoortweggebied (JS). Een prachtige

Koereiger, Westkapelle, 24 april 2012. Foto: Corstiaan Beeke
Midden: Hop, Oranjezon, 14 april 2012. Foto: Thomas Luiten

Koereiger in broedkleed was op 24/04 aanwezig in de paardenweitjes bij de manege van WK (JT e.a.). Die dag vloog er ook een **Zwarte Wouw** over de Hoogelandseweg bij Buttinge (SL). Vanaf 24/04 werd er regelmatig een **Velduil** gezien op de zeedijk en in het Vroon bij WK (div). PLM zag op 25/04 een **Purperreiger** over Ritthem vliegen. Een van de hoogtepunten van 2012 was de fraaie onvolwassen **Roze Spreeuw** die Sven Wisse aan het begin van de avond van 27/04 in zijn tuin in Aagtekerke ontdekte. De vogel werd de rest van de avond door de enthousiast toegestroomde dorpsjeugd aangewezen aan de vogelaars die er op af kwamen. De volgende dag was hij weer verdwenen. Dit was de eerste 'goed twitchbare' Roze Spreeuw op Walcheren sinds een vogel in oktober 1992! Op 28/04 vloog een **Rode Wouw** over Koudekerke (HR). Noordoostenwind en regen zorgden op 28/04 voor mooie aantallen steltlopers op Walcheren. Zo stonden er 47 **Groenpootruiters** in de plassen langs de Zandvoortweg (PAW) en 290 **Rosse Grutto's** in het Vroon (SL). Op 29/04 trokken er 457 Rosse Grutto's langs WK en was er een kwartier lang een **Ortolaan** ter plaatse op de zeedijk (SL). Verder trok er die dag een **Visarend** over Zoutelande (G. van de Maat), doken de eerste twee **Temmincks Strandlopers** op in het Zandvoortweggebied (IG, CB), zong de eerste **Fluiter** in het bos ten noordoosten van Oostkapelle (NdS) en bleek een onzekere **Cetti's Zanger** in de voormalige spuikom bij de bioscoop van Vlissingen achteraf toch te kloppen (SL). AvG haalde op 29/04 bovendien ongenadig uit, met een **Draaihals** ter plaatse en drie overvliegende **Roodstuitzwaluwen** in de duinen bij Valkenisse. Ook de voorjaarstrek op Koninginnedag leverde nog enkele leuke waarnemingen op: een **Zwarte Ooievaar** over Oost-Souburg (ES), twee **Purperreigers** over de Veerse Dam (PR) en een **Visarend** en een **Duinpieper** over WK (ES).

Hop, Oranjezon, 14 april 2012. Foto: Corstaan Beeke

Mei

De maand begon (op 01/05) voor enkele gelukkige tellers bij 't Kiekuus spectaculair met een **Roodstuitzwaluw** die een half uur lang naast de telpost boven 't Vroon foerageerde (SL, GT, JL). Uniek, omdat het ook meteen de eerst gefotografeerde op Walcheren betrof. Later op de dag liet een **Draaihals** zich mooi zien op het opslagterrein van WK (CB, JL e.a.). Deze bleef tot 05/05 en op 03/05 en 05/05 werden er zelfs twee bij elkaar gezien (JK, PdK). Verrassend was een roepende **Kuifmees** bij Klein Valkenisse op 02/05 (AvG). Op 04/05 vlogen twee **Parelduikers** (MK, RoJ) en een **Visarend** (PB, TL) langs WK, terwijl een paartje **Strandplevier** kort aanwezig was in 't Vroon (PB, TL). Aan het eind van de middag werd bovendien een 2e-kj mannetje **Roodkopklauwier** ontdekt in de ruigte ten zuiden van het Vroonbos (HR). Deze schitterende vogel bleef de rest van de dag en ook de dag er na aanwezig en kreeg de nodige aandacht. In de avond van 04/05 was er ook een prachtige groep van 130 **Engelse Gele Kwikstaarten** aanwezig op het eilandje langs de Hogeweg, WK (PAW). Een dag later telde RS er zelfs 138!

Vanaf 05/05 werden er ook regelmatig maximaal vijf **Strandplevieren** gezien in het Vroon. De hoop op broedpaartjes werd al snel bewaarheid, want twee paartjes vestigden zich op het Dwergsterneneiland langs de K. de Vosweg. Op 07/05 trokken een **Purperreiger** over Vlissingen (ES) en een **Zwarte Wouw** (JG) en een achteraf op naam gebrachte **Steppekiekendief** (AvG) over Dishoek. Een verrassende nieuwe tuinsoort voor GT (Middelburg) was een **Kwartel** die 's avonds luid roepend overvloog. De volgende dag ontdekte BS een roepende **Kwartelkoning** in een grasperceel net ten noorden van het Kustlicht, Zoutelande. De vogel bleef enkele dagen aanwezig (div) en werd voor het laatst gehoord op 12/05. De laatste keer dat deze soort op Walcheren werd gemeld, was al weer bijna 14 jaar geleden! Op 08/05 werd de **Cetti's Zanger** bij de bioscoop van Vlissingen voor de tweede keer ontdekt (RS). De vogel zou in elk geval tot in november aanwezig blijven. Het maximumaantal **Temmincks Strandlopers** in het Zandvoortweggebied was 7 ex op 12/05 en 18/05 (AvG/CB). Op 14/05 doken de eerste twee Walcherse **Steltkluten** van het jaar op, zoals wel vaker in het Zandvoortweggebied (TL). De volgende dag waren ze alweer gevlogen. De vierde **Gestreepte Strandloper** voor Walcheren en meteen het eerste voorjaarsgeval werd op 15/05 ontdekt in het middendeel van het Vroon, vanaf de K. de Vosweg (CB). De vogel liet zich later die dag en ook de twee dagen erna van korte afstand fraai bekijken langs de Hogeweg. Enkele gelukkigen (TL, CB, RoJ) werden hier bovendien getrakteerd op een luid roepende overvliegende **Bijeneter**. Een spectaculaire waarneming op diezelfde 15/05 was die van een opvliegende **Nachtzwaluw** in de duinen bij Klein Valkenisse (AvG). Ook op 16/05 werd de vogel hier opgestoten en 's avonds nog twee keer langsvliegend gezien (AvG, GD). Bijzonder leuk was een groepje van drie **Steltkluten** dat in de vroege ochtend van 17/05 kortstondig werd gezien in het Bokkegat, Noord-Beveland, rond 9.00u een kwartier aanwezig was in het Zandvoortweggebied (KL) en om 9.38u aan kwam vliegen bij het Vroon (PR, JTu). Daar bleven ze de rest van de dag ter plaatse (div). De aanvankelijke scepsis bij een ingevoerde waarneming van een foeragerende adult zomerkleed **Witvleugelstern** in het Vroon op 18/05 (A. Vogel) bleek onterecht. Later werden er overtuigende foto's toegevoegd. Een zoekactie was niet meer succesvol. De volgende goede soort werd de volgen-

Visarend, Oranjezon, 27 mei 2012. Foto: Jaco Walhout

de dag ontdekt langs de Stenen Kruisweg, Zandvoortweggebied. Twee prachtige **Goudplevieren** in zomerkleed die daar al vanaf 12/05 aanwezig waren, hadden plotseling gezelschap gekregen van een **Aziatische Goudplevier** (CB, JK). Deze vogel in overgangskleed was pas de derde voor Walcheren en kon op veel belangstelling rekenen. Op 24/05 werd de 'aziaat' voor het laatst gemeld. Op 22/05 herhaalde ES het kunststukje van GT (op 07/05) door een **Kwartel** als tuinsoort te scoren (overvliegend en roepend, Westerzicht, West-Souburg). Vanaf 24/05 tot 03/06 werd er af en toe een jagende **Velduil** gezien in het Zandvoortweggebied (CB e.a.). Een late **Europese Kanarie** vloog op 24/05 over Vlissingen (ES). Curieus genoeg zwom er op 27/05 een **Wilde Zwaan** langs de Groeneweg, Aagtekerke (JT, PAW). Dezelfde vogel was daarna van 28/05 tot 08/06 aanwezig in het Vroon (div). Op 27/05 vlogen er een **Purperreiger** en een **Visarend** over Oranjezon (JW). Die laatste deed dat wel pas nadat hij buiten het zicht van JW een lekkere voorn had gevangen. De **Kwartel** die in de nacht van 28/05 over het huis van TK (Middelburg) vloog, was de derde 'tuin-Kwartel' van de maand. PAW houdt duidelijk van de wat ruigere tuinsoorten en zag op 29/05 (toen iedereen dacht dat het voorjaar voorbij was) nog een **Alpengierzwaluw** over z'n tuin (Bossenburgh, Vlissingen) vliegen. Helaas kon de vogel niet meer door anderen worden opgepikt.

Corstiaan Beeke

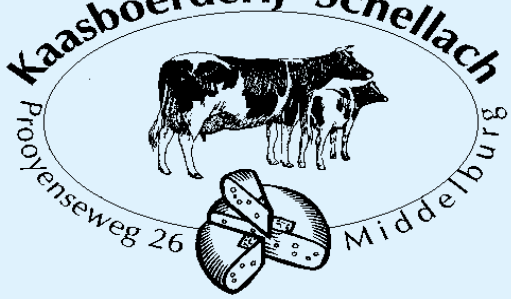

0118 – 613984
www.schellach.nl

Boerderijwinkel op unieke locatie met verkoop van o.a. eigengemaakte boerenkaas.Of geniet op het terras van de heerlijke streekproducten.

Nieuw: **Zeeuwse knopkaas**
een origineel en lekker kado!

Draaihals, Westkapelle, 1 mei 2012. Foto: Corstiaan Beeke

Blauwborst, Middelburg, 2 april 2012. Foto: Corstiaan Beeke